

Hyvinvointialueiden lääkärien osa-aikatyö

Ennakkotuloksia Lääkäri 2023 –tutkimuksesta

Piitu Parmanne

Joka neljäs lääkäri työskentelee osa-aikaisesti.

Lääkäri 2023 -tutkimus selvitti lääkäreiden osa-aikatyön yleisyyttä ja sen syitä.

Tutkimukseen vastasi 4 885 lääkäriä.
Vastausosuus 49 %.

25 %

Lääkärien osa-aikatyö on yleistynyt viime vuosina

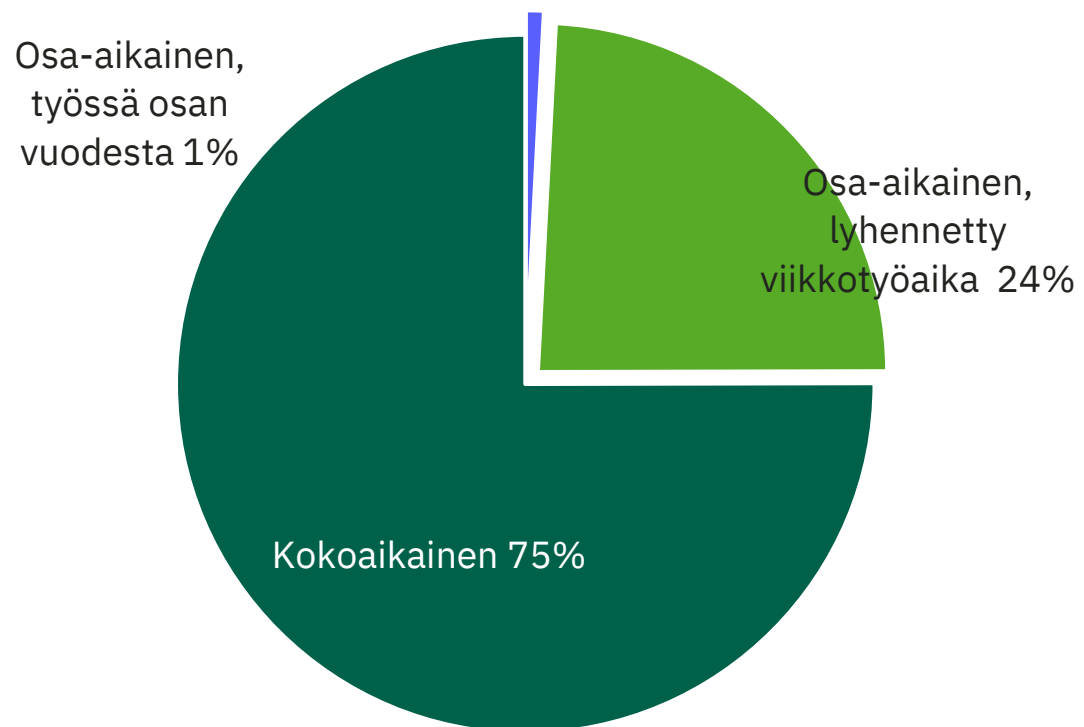
- Joka neljäs hyvinvointialueiden lääkäri tekee osa-aikatyötä. Osa-aikatyön yleisyys on ollut kasvussa, kuten työvoimassa yleisestikin. Tilastokeskuksen mukaan osa-aikatyö on kasvanut määrällisesti eniten sosiaali- ja terveydenhuollossa. (Tilastokeskus, Työvoimatutkimus 2022)
- Osa-aikatyö on työelämän jousto, jota lääkärit käyttävät monesta syystä. Yleisin syy osa-aikatyön taustalla on työkuormituksen keventäminen. Tämä syy korostuu erityisesti perusterveydenhuollon lääkäreillä. Terveyskeskuslääkäreillä on toistuvasti havaittu muita enemmän jatkuvan kiireen, hallitsemattoman työmäärän ja resurssipulan aiheuttamaa kuormitusta (Lääkärien työolot ja terveys -tutkimukset). Osa-aikatyö voi olla keino tukea jaksamista.

Osa-aikatyön taustalla on monia syitä

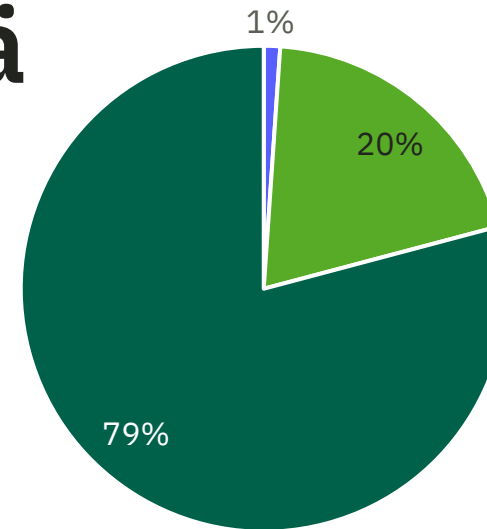
- Noin kolmannes osa-aikaisista lääkäreistä jakaa työaikaansa usean työn välillä. Lääkäreille ovat tyypillisiä erilaiset sivutoimiset asiantuntijatehtävät tai osa-aikainen yksityisvastaanoton pitäminen. Montaa osa-aikatyötä tekevän lääkärin kokonaistyöaika voi olla jopa normaalia työaikaa pidempi.
- Osa-aikatyön taustalta löytyy myös perhe-elämään ja vapaa-aika arvostukseen liittyviä syitä. Esimerkiksi osittainen hoitovapaa voi helpottaa työn ja perheen yhteensovittamista. Niille, jotka arvostavat vapaa-aikaa, mahdollisuus osa-aikatyöhön voi olla myös rekrytointivaltti.
- Nuoret lääkärit mainitsevat muita useammin osa-aikatyön syyksi vapaa-ajan arvostamisen. Tämä kuvaa todennäköisesti arvostusten muutosta nuorissa ikäluokissa. Akavan tutkimuksen mukaan korkeakoulutetuista 18-35 -vuotiaista yli puolet oli huolissaan omasta jaksamisesta työelämässä ja kolme neljästä koki, että työelämä vaatii nykyisin työntekijöiltä niin paljon, että monet ihmiset palavat ennenaikaisesti loppuun. (Akava, Korkeakoulutetut nuoret 2023)

Osa-aikatyö on yleisempää perusterveydenhuollon lääkäreillä

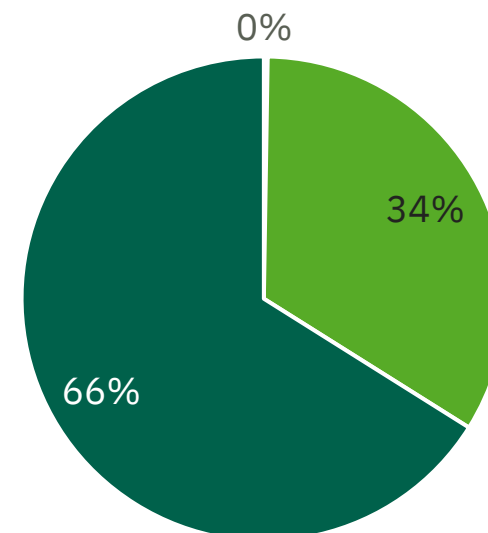
Hyvinvointialueiden lääkärit yhteensä, n = 2 676

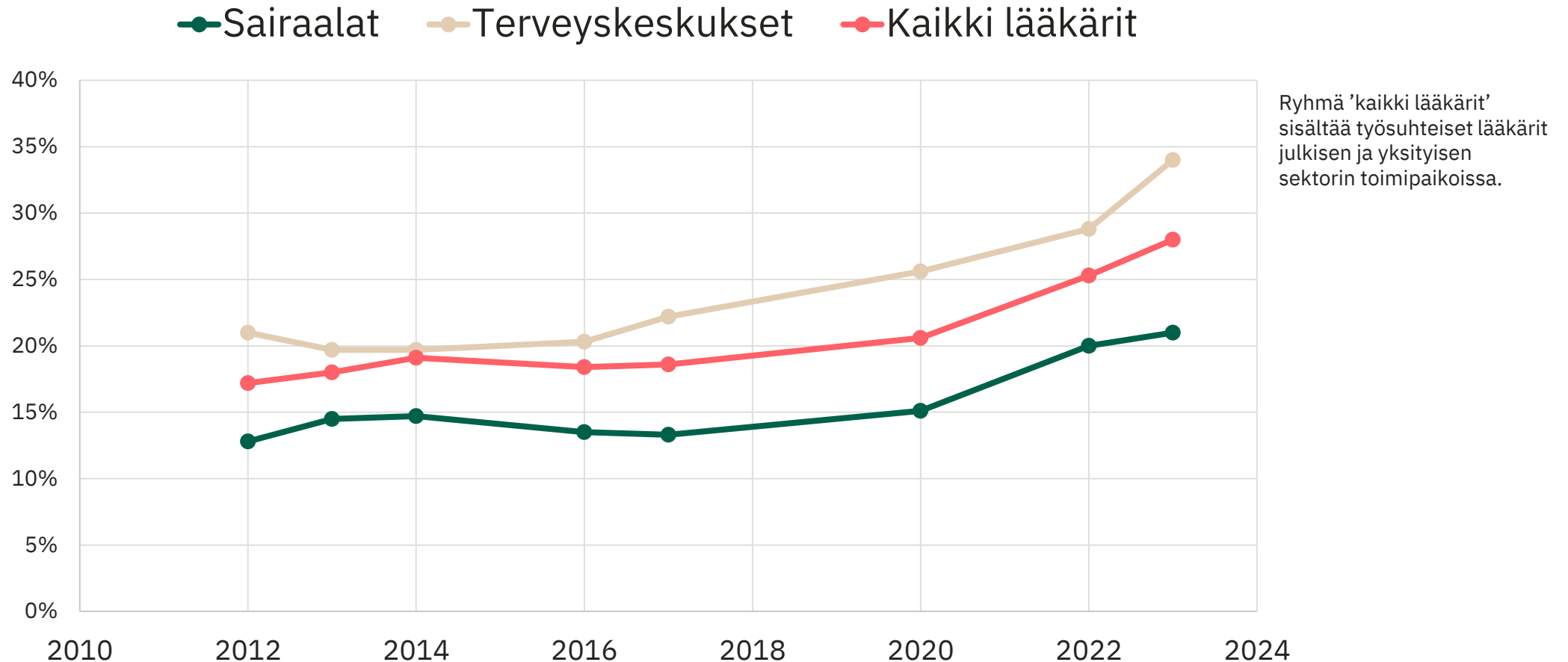
Lääkärit sairaalassa n = 1 840

Lääkärit terveyskeskuksessa hyvinvointi- tai sote-keskuksessa n = 787

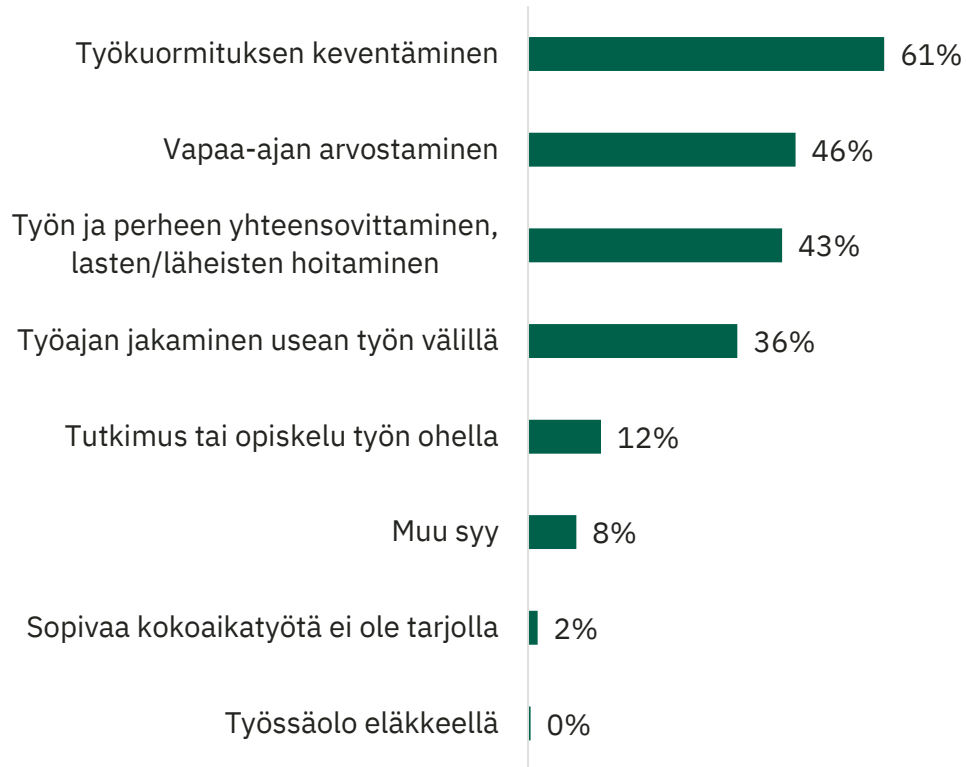

Lääkärien osa-aikatyö on yleistynyt 2020-luvulla

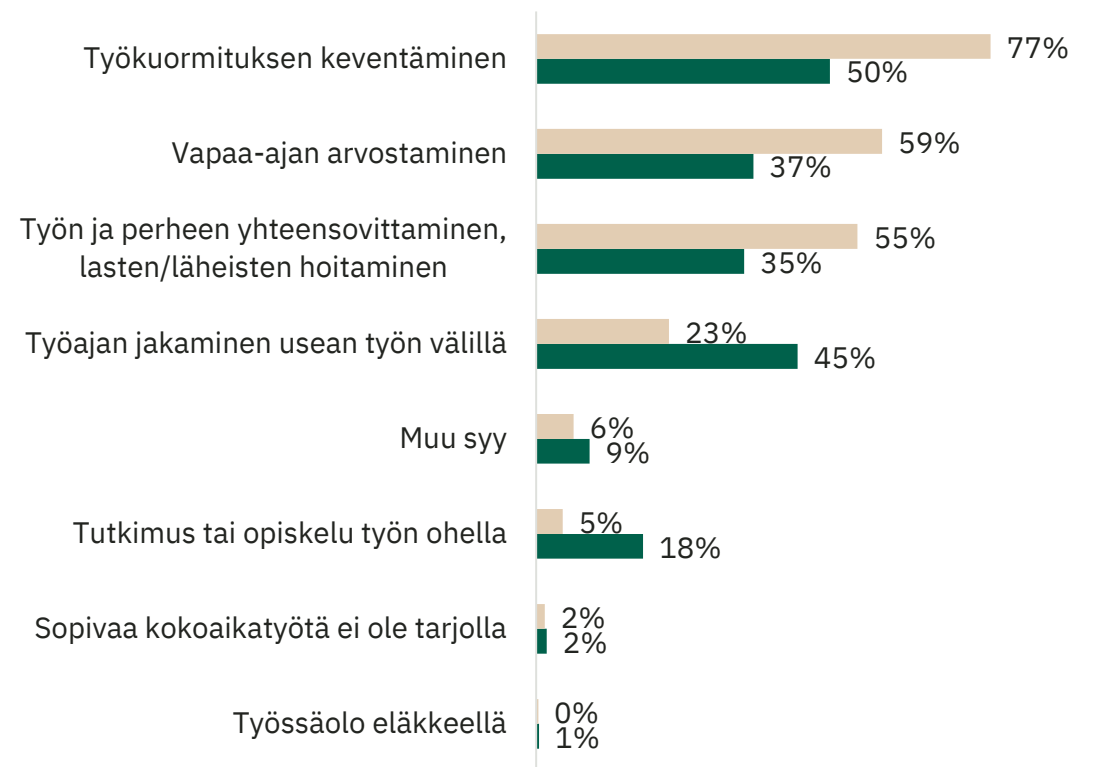

Useimmat lääkärit tekevät osa-aikatyötä keventääkseen työkuormitusta

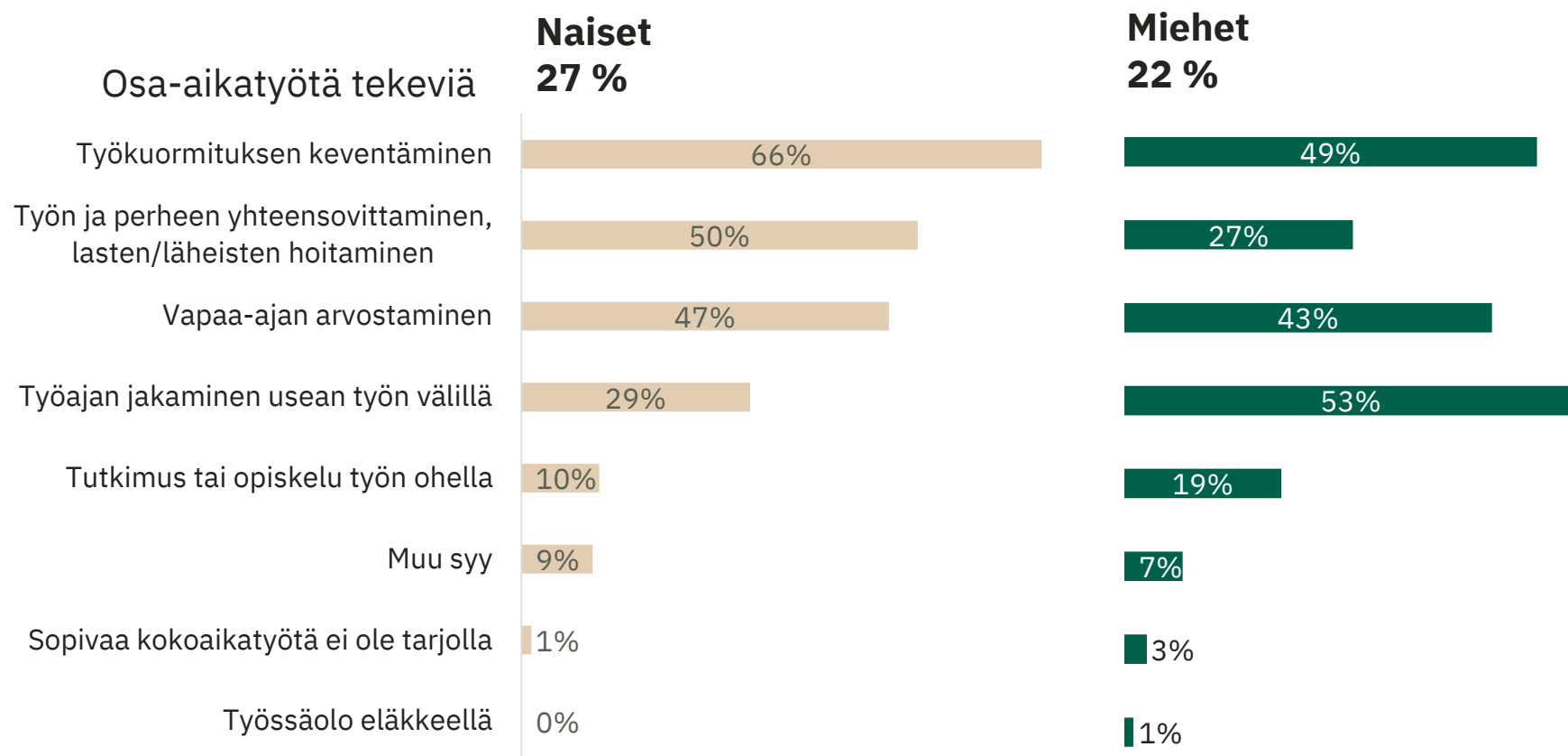
Hyvinvointialueiden lääkärit yhteensä n = 668

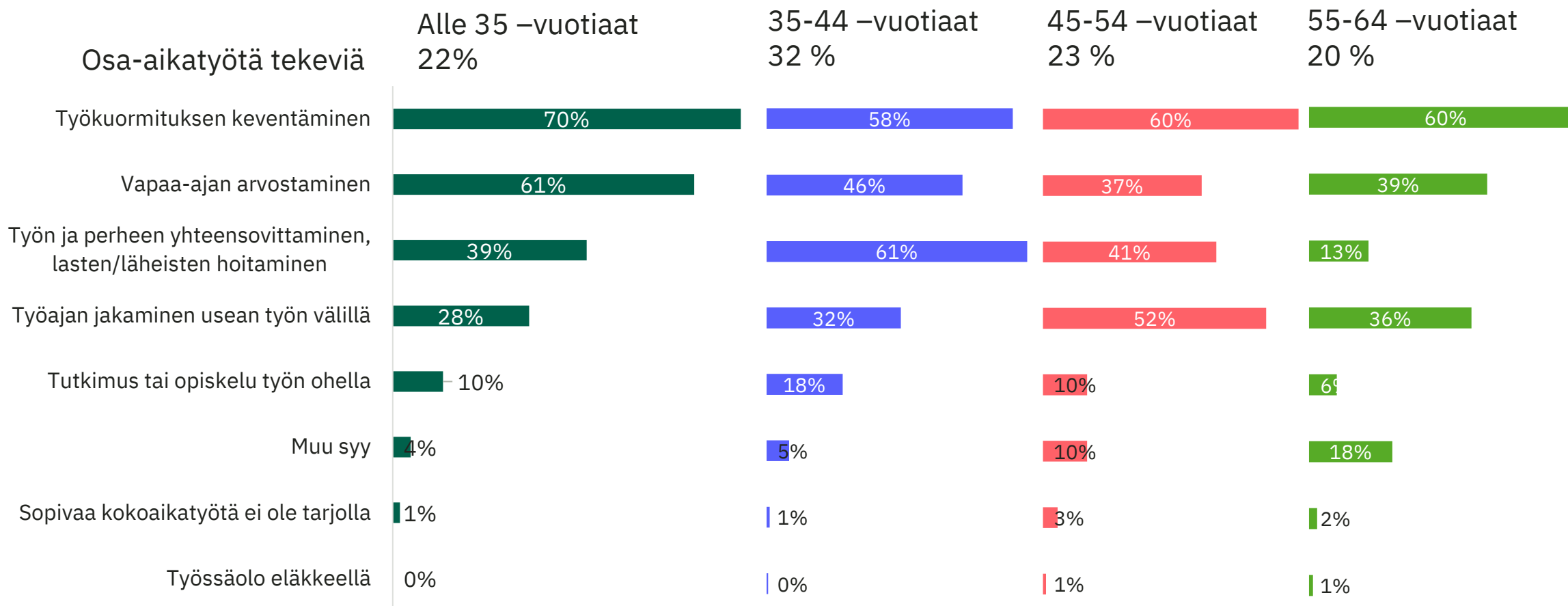
■ Terveyskeskus n = 267 ■ Sairaala n = 384

Naiset tekevät osa-aikatyötä useammin työkuormituksen ja perhesyiden takia

Osa-aikatyön syyt vaihtelevat lääkärin työuran vaiheissa

Lääkäriliitto
Läkarförbundet

www.laakariliitto.fi/tutkimus